

Cuprins

ABREVIERI	5
INTRODUCERE	7
CAPITOLUL I	
NOȚIUNEA DE PERSOANĂ ÎN DREPT	14
1. Noțiunea de persoană – cadru general.....	14
1.1. Persoana fizică și persoana juridică	16
1.2. Triada: cetățean-străin-apatrid	18
2. Personoidul.....	20
3. Persoana în Constituția României, revizuită.....	23
4. Persoana în dreptul administrativ – valențe și nuanțe.....	26
4.1. Persoana în dreptul național.....	26
4.2. Persoana în dreptul comparat.....	31
5. Persoana juridică de drept public.....	34
5.1. Persoana juridică de drept public în Codul administrativ	34
5.2. Persoana juridică de drept public în Codul civil.....	37
5.3. Competența și capacitatea	38
6. Noțiunea de persoană în jurisprudență	44
CAPITOLUL II	
PERSOANA VĂTĂMATĂ ÎN DREPTUL COMPARAT.....	51
1. Reglementarea noțiunii de persoană vătămată în Constituțiile europene	51
2. Reglementarea noțiunii de persoană vătămată în Tratatul de instituire a unei Constituții pentru Europa	68
3. Noțiunea de persoană vătămată în cuprinsul unor documente internaționale, cu incidență asupra dreptului administrativ	69
3.1. Regulamentul CE nr. 1049/2001 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2001 privind accesul public la documentele Parlamentului European, ale Consiliului și ale Comisiei	70
3.1.1. Delimitare între persoană și public	71
3.1.2. Procedura de urmat – tangentă cu noțiunea de vătămare	72
3.1.3. Bunele practici administrative.....	73
3.2. Declarația universală a drepturilor omului.....	73
3.3. Codul ReNEUAL de procedură administrativă a UE.....	74

3.4. Convenția de la Aarhus privind accesul la informație, participarea publicului la luarea deciziilor și la accesul la justiție în domeniul mediului	76
3.5. Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene	79

CAPITOLUL III

NOȚIUNEA DE PERSOANĂ VĂTĂMATĂ ÎN CODUL ADMINISTRATIV ȘI ÎN PROIECTUL CODULUI DE PROCEDURĂ ADMINISTRATIVĂ.....	82
1. Persoana vătămată în Codul administrativ	82
1.1. Analiza Codului administrativ din România	82
1.1.1. Vătămare	83
1.1.2. Afectare	83
1.2. Analiza Codului administrativ al altor state europene	92
2. Persoana vătămată în proiectul Codului de procedură administrativă	96
2.1. Subiectele de sesizare a instanței de contencios administrativ	96
2.2. Procedura administrativă	105
2.2.1. Participanții la procedura administrativă.....	105
2.2.2. Etapele procedurii administrative	107
2.2.2.1. Declanșarea procedurii administrative	107
2.2.2.2. Derularea procedurii administrative	108
2.2.2.3. Finalizarea procedurii administrative.....	109
2.2.2.4. Aducerea la cunoștință a rezultatului procedurii administrative.....	109
2.2.3. Identitatea digitală și identificarea digitală	110
2.2.4. Reprezentarea părților în procedura administrativă	111
2.3. Persoana vătămată în procedura administrativ-jurisdicțională.....	111

CAPITOLUL IV

PLÂNGEREA PREALABILĂ A PERSOANEI VĂTĂMATE ÎNTR-UN DREPT SAU INTERES LEGITIM.....	113
1. Plângerea prealabilă – cadrul general	113
2. Plângerea prealabilă din perspectiva persoanei vătămate în dreptul penal și în dreptul administrativ.....	116
3. Plângerea prealabilă a persoanei vătămate, conform proiectului Codului de procedură administrativă.....	119
3.1. Cadrul general aplicabil	119
3.2. Recursul administrativ	122
3.3. Etapele procedurii recursului administrativ	125
3.3.1. Notificarea plângerii prealabile	125

3.3.2. Verificarea competenței	126
3.3.3. Dialogul administrativ	126
3.3.4. Soluțiile recursului administrativ	127
4. Procedura concilierii în cazul contractelor administrative	129
4.1. Cadrul general aplicabil.....	129
4.2. Concilierea administrativă potrivit proiectului Codului de procedură administrativă	132
4.2.1. Cadrul general	132
4.2.2. Procedura concilierii administrative.....	134
4.2.2.1. Notificarea plângerii prealabile	134
4.2.2.2. Dialogul administrativ	135
4.2.2.3. Finalizarea procedurii	136
4.2.2.4. Comunicarea și executarea protocolului de conciliere administrativă	137
5. Medierea	137
5.1. Cadrul general aplicabil.....	137
5.2. Medierea în proiectul Codului de procedură administrativă.....	141

CAPITOLUL V

PERSONA VĂTĂMATĂ, VICTIMA ȘI PERSONA INTERESATĂ ÎN DREPT 143

1. Conceptul de victimă în jurisprudența CEDO	143
2. Noțiunea de persoană vătămată și persoana interesată în codurile romane	147
2.1. Codul de procedură penală	147
2.2. Codul penal.....	148
2.3. Codul de procedură civilă	150
2.4. Codul civil.....	151
2.5. Codul de procedură fiscală	152
2.6. Codul rutier	152
2.7. Cod vamal.....	152
2.8. Codul muncii.....	153
2.9. Cod aerian.....	153
3. Noțiunea de persoană vătămată și persoana interesată în alte acte normative speciale.....	154
3.1. Legea nr. 211/2004 privind unele măsuri pentru asigurarea informării, sprijinirii și protecției victimelor infracțiunii.....	154
3.2. Legea nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței domestice.	155
3.3. Legea nr. 678/2001 pentru prevenirea și combaterea traficului de persoane	157

3.4. Legea nr. 101/2016 privind remediile și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de atribuire de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, precum și pentru organizarea și funcționarea Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor.....	158
3.5. Legea nr. 361/2022 privind protecția avertizorilor în interes public	161
3.6. Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public.....	161
3.7. Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică.....	162
3.8. Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției	163
3.9. Legea nr. 179/2022 privind datele deschise și reutilizarea informațiilor din sectorul public.....	164
3.10. O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare	165
3.11. O.G. nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor	166
3.12. H.G. nr. 304/2024 pentru modificarea și completarea H.G. nr. 878/2005 privind accesul publicului la informația privind mediul.....	167
4. Corelații între legislația dreptului administrativ și legislația specială referitoare la noțiunea de persoană vătămată.....	168

CAPITOLUL VI

PERSONA VĂTĂMATĂ ÎN CONTENCIOS ADMINISTRATIV	173
1. Persoana vătămată în contenciosul administrativ român – noțiuni generale	173
2. Contenciosul administrativ în doctrina din dreptul comparat – aspecte generale.....	179
3. Tipuri de contencios administrativ.....	184
3.1. Contencios administrativ obiectiv.....	185
3.2. Contenciosul administrativ subiectiv	188
4. Noțiunea de persoană vătămată în contencios administrativ reflectată în Constituțiile române	190
4.1. Constituția din 1923.....	190
4.2. Constituția din 1938.....	192
4.3. Constituția din 1948.....	192
4.4. Constituția din 1952.....	193
4.5. Constituția din 1965.....	193

4.6. Constituția din 1991	194
4.7. Constituția din 1991, revizuită în anul 2003	194
5. Persoana vătămată în contencios administrativ în legislația organică – evoluție istorică.....	197
5.1. Perioada 1861-1866.....	197
5.1.1. Legea pentru înființarea Curții de Casațiune și de Justiție din 12 ianuarie 1861	197
5.1.2. Legea nr. 167/1864 pentru înființarea Consiliului de Stat.....	197
5.2. Perioada 1866-1905.....	199
5.3. Perioada 1905-1923.....	199
5.3.1. Legea din 30 iunie 1905.....	199
5.3.2. Legea din 24 martie 1910	200
5.3.3. Legea din 16 februarie 1912.....	201
5.4. Perioada 1923-1938.....	201
5.4.1. Legea pentru contenciosul administrativ din 23 decembrie 1925.....	201
5.4.2. Legea nr. 144/1925 pentru Curtea de Casație și Justiție.....	202
5.4.3. Legea nr. 5/1930 pentru organizarea Comitetului Central și Comitetelor locale de revizuire	203
5.5. Perioada 1938-1948.....	204
5.5.1. Legea nr. 331/1939 de organizare a Curților administrative.....	204
5.6. Perioada 1948-1967.....	204
5.6.1. Decretul nr. 128/1948 pentru desființarea contenciosului administrativ și a curților administrative	204
5.6.2. Legea nr. 1/1967 privind judecarea de către tribunale a cererilor celor vătămați în drepturile lor prin acte administrative ilegale	205
5.7. Perioada 1990-2004.....	206
5.7.1. Legea contenciosului administrativ nr. 29/1990.....	206
5.8. Perioada 2004-2024.....	207
5.8.1. Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004.....	207
5.8.2. Proiectul Codului de procedură administrativă	209

CAPITOLUL VII

CONDIȚIILE ACȚIUNII DIRECTE ÎN CONTENCIOS ADMINISTRATIV.....	211
1. Condițiile generale de exercițiu ale acțiunii civile	211
1.1. Capacitatea procesuală.....	212
1.2. Calitatea procesuală.....	213
1.3. Formularea unei pretenții	214

1.4. Justificarea unui interes.....	214
2. Condițiile specifice de exercițiu ale acțiunii directe în contencios administrativ	216
2.1. Actul atacat să fie un act administrativ.....	217
2.2. Actul să provină de la o autoritate publică.....	222
2.3. Vătămarea unui drept sau a unui interes legitim	224
2.3.1. Vătămarea unui drept.....	224
2.3.2. Vătămarea unui interes legitim	228
2.3.2.1.Vătămarea dreptului sau a interesului legitim reflectată în practica judiciară	232
2.4. Plângerea prealabilă.....	234
2.5. Termenul de formulare a acțiunii în contencios administrativ	240
3. Condițiile de exercitare ale acțiunii în contencios administrativ în doctrina franceză.....	241
3.1. Capacitatea de a acționa în justiție	242
3.1.1. Persoanele fizice	244
3.1.2. Persoanele juridice	245
3.2. Interesul de a acționa.....	246

CAPITOLUL VIII

SUBIECTELE DE SESIZARE ÎN LITIGIILE DE CONTENCIOS

ADMINISTRATIV	251
1. Persoana vătămată în litigiile de contencios administrativ – noțiuni generale	251
2. Persoana vătămată într-un drept al său ori într-un interes legitim	253
2.1. Persoana fizică	256
2.2. Persoana juridică.....	257
2.3. Organismele sociale interesate.....	259
3. Terțul vătămat.....	263
4. Avocatul Poporului.....	267
5. Ministerul Public.....	269
6. Agenția Națională a Funcționarilor Publici.....	272
7. Prefectul.....	273
8. Autoritatea publică emitentă a unui act administrativ unilateral nelegal în situația în care actul nu mai poate fi revocat întrucât a intrat în circuitul civil și a produs efecte juridice.....	278
9. Orice subiect de drept public.....	281
10. Persoana vătămată prin ordonanțe sau dispoziții din ordonanțe ale Guvernului neconstituționale	284

11. Persoana vătămată în raport de cazurile speciale de suspendare în contencios administrativ prevăzute de art. 14 și art. 15 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004	287	
12. Natura juridică a prejudiciilor pe care le suferă persoana vătămată într-un drept sau interes legitim	289	
CAPITOLUL IX		
PERSOANA VĂTĂMATĂ ÎN RAPORT DE EXERCITAREA DREPTULUI LA O BUNĂ ADMINISTRARE.....		294
1. Dreptul la o bună administrare.....	294	
1.1. Concept și legislație aplicabilă	294	
2. Ombudsmanul European.....	298	
2.1. Instituția Ombudsmanului în Constituțiile europene.....	300	
3. Persoana vătămată în Codul european al bunei conduite administrative	303	
3.1. Lipsa abuzului de putere – legalitate	304	
3.2. Vătămare care se corectează	305	
3.3. Delimitare între persoană și public.....	305	
3.4. Obligația de motivare	306	
3.5. Căi de atac.....	306	
3.6. Notificarea deciziei.....	307	
4. Dezvoltări recente ale jurisprudenței franceze în contencios administrativ.....	307	
5. Dreptul la o bună administrare reflectat în cazuistica Ombudsmanului european	311	
CONCLUZII.....	315	
BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ.....	321	